

Murska Straža

Glasilo obmejnih Slovencev.

Uredništvo in upravnništvo v Gornji Radgoni,
Spodnji Griz št. 7, I. nadstr. I. Telefon št. 7.
Rokopisi se ne vračajo.

Izhaja vsak petek zjutraj in stane s poštino
vred za celo leto 48 K, za pol leta 24 K, za
četrt leta 12 K. Posamezna številka stane 1 K.

Inserati: Ena šeststolpna petitvrsta (prostor
3 mm visok in 45 mm širok) K 1.50. Pri večkratni
objavi primeren popust.

Napredno nazadnjaštvo ali kuriozum XX. stoletja.

Minuli teden se je pojavilo v naši lepi domovini novo strašilo, takazvana „Obznana“. Ta „obznana“ je jasen dokument največje reakcije, nazadnjaštva v demokratični državi. Po časopisju vseh naših strank je završelo, ko se je to strašilo v obliki „naredbe“ porodilo v centru naših težav, tam doli v Belemgradu. Razume se, da so različne novine različno komentirale ta novospočetni neutrum in pri vsem besedičenju ni širša javnost o imenovani naredbi dobila jasne slike. Ker smo si postavili nalogo, naše ljudstvo politično vzgojiti, je potrebno, da si ogledamo razne naredbe s socialnega in resnično demokratičnega stališča. Demokratizem je pri nas postal diskreditirana firma; na rovaš demokratizma in v njegovem imenu se stvarjajo naredbe, ki ne samo, da so same na sebi nesocialne, nedemokratične, nasprotujejo naravnosti ljudstvu. Ena takih naredb je zgodovinskoslovita „obznana“. Njeno spočetje sega v oni čas, ko je bil znani gospod Vesnić ministrski predsednik. Če bi povedali v enem stavku, kaj je obznana in kaj pomeni, moramo reči: Obznana je dekret, s katerim se daje nositeljem administrativne oblasti neomejena pravica, meni nič tebi nič zapreti državljana, ako ga „smatra“, da je državi nevaren. Na prvi pogled jako koristna naredba, katero mora vsak pošten državljan pozdravljati; s to naredbo bi bilo dano jamstvo za red in mir v državi in raznim prekucuhom, ki jim je glavna naloga podpirati in razdirati to, kar politika poštenega državljana s trudom in ljubeznijo sezida, bi za vedno odklenkalo. Tako nekako je menda mislil plemeniti inspirator te naredbe, toda naši politični velmožje, ki imajo demokracijo v zakupu so s to neredbo nekako postavili pod kuratelo vse svoje politične nasprotnike, ne pa samo protidržavne elemente, kakor so boljšeвики, komunisti in slične firme.

V dobi, ko prevladuje osebnost in materijalizem je čisto naravno, da bo toinoni, ki ni vseč gospodom, moral hočeš, nočeš na državne stroške v luknjo in ker se po centralistični paroli „ima vremena“ nikomur ne mudi s preiskavo, se bo ista zavlekla in — živila svoboda! — nesrečnik bo sedel, zamanj čakajoč sodnika... in domovina bo rešena. Mi, ki tudi ljubimo svojo domovino, mogoče bolj kot marsikateri, ki nosi visokodoneče fraze o domo — in rodoljubju vedno na jeziku — smo za najstrožje kaznovanje vseh onih elementov, ki rujejo proti državi. Le-ti spadajo pred kazensko sodišče, ne pa v poljubno manipuliranje političnih oblasti, ki imajo itak dovolj prekoristnega in ne baš preveč lahkega dela s politično administrativnim delom. Vsak pošten državljan mora biti proti državnim prekucuhom, prevratnikom ali kako se že vsi temni elementi imenujejo. Z nič manjšim gnevom in studom pa se obračamo od ljudi, ki nosijo na jeziku ime „napredek“, ljudi, ki imajo svobodoljubnost in demokratizem v zakupu, v resnici pa oskrunjajo besedo „svoboda“ s tem, da jemljejo državljanom svobodo osebnega prepričanja, tudi poštenega. Ko sem svojčas govoril o tej stvari z višjim srbskim oficirjem, mi pravi dobesedno: „Znate, ovo je najjači stup reakcije“. (Veste, to je najvišja stopnja nazadnjaštva.)

Zgodovina, nepristranska učiteljica narodov nam govori o slični naredbi, ki je bila izdana še pred francosko revolucijo. To so takozvani policijski listi — (lettres de cachet) — nekake bianko — menice bi rekel človek — menice na osebno svobodo, ki se vrne v nedoločenem času. Na take liste, ki so nosili kraljev podpis se je vpisalo kratkomašo ime osebe, ki je bila bodisi preveč resnicoljubna ali sploh neljuba, morda napoti takrat vladajoči kasti in njenemu vrhovnemu poglavarju in nesrečnež je moral v ječo, odkoder navadno ni bilo vrnitve. Zgodovina nam izpričuje, da je ta skrajno koruptna naredba razburila francoski narod, ker je mnogo vplivnih, poštenih in odkritosrčnih pravih domo

— in rodoljubov izginilo v mračni bastilji. Posledica takega postopanja je bila krvava francoska revolucija.

To je bilo takrat. In danes sklepa naša ustavodajna skupščina o tej kuriozni naredbi in njen genitor, absolutističen „demokrat“ g. minister Drašković že misli na — demisijo in do časa, ko pišem to-le vrstice, smo še v popolni nejasnosti glede definitivnega sprejetja imenovane naredbe. Pa bilo kakorbilo, eno je gotovo, da je ta famozna „obznana“ v obliki Vesničevega osnutka najbolj nezadnjaško skrupulacelo in zelo značilno za delo vladajoče klike. To sodimo s stališča pametne politike: Non quis, sed — quid. (Ne, kdo — ampak kaj.)

Izgovor, da je obznana naperjena le proti komunistom, je tako ničeven, da se o tem ne splača govoriti. Komunistem pri nas v Jugoslaviji in menda tudi drugod je krinka gotovih ljudi, ki znajo računati z najrazličnejšimi enačbami. Med njimi je sicer nekaj nasilnih revolucionarcev, vse drugo pa je masa nezadovoljnejšev. Ali so oni hoteli vprizoriti kak puč, ali ne, o tem ne bomo debatirali; po mojem mnenju so za to preneumni in bi se jim godilo slično, kakor za časa vojaške pobune pri mojem polku, ko so uporni, zapeljani vojaki ujeli svojega komandirja čete, ga razorožili in sneli epolete in kokardo in nevem kaj še vse in ko so bili gotovi, so v zadregi vprašali: kaj pa naj zdaj napravimo, gospod kapetan?!

Po tej kuriozni naredbi bo stranka, ki je slučajno na krmilu pozaprla vse agilnejše politične nasprotnike, četudi so v bivstvu morda boljši državljan, kot vladajoči ministri sami in ko izgine dotična stranka s pozorišča, pride druga in se poslužuje „obznane“, da polovi voditelje njej nasprotnih strank. Jasno se vidi, da si v Beogradu niso na jasnem, kaj je prav za prav država. Sedaj je z opisano naredbo identificirajo z osebo g. ministra: kdo ni njemu vseč, je prekucuh...

Preveč ljubimo sveto zemljo svojih očetov, zato nam ni vse eno, kako se s to našo ded-

Potegnili so ga.

Humoreska.

Konec.

„Prihajam po naročilu uredništva „Mlade Setve“, da fotografiram Vašega gospoda soproga. Njegova slika pride v naš list.“

„Fotografirati? Ali je res moj mož —“ je skoroda zakričala gospa Špelica v prijetnem iznenadenju.

Došlec pa je bil gospod situacije in je takoj odvrnil:

„Da, da, milostljiva; lahko ste ponosni na svojega soproga.“

„Je dobil prvo darilo?“

„Da, prvo.“

V prijetnem iznenadenju se je prejela za glavo in bolj piskala kot govorila:

„Moj Bog —, ne vem, kaj bi; ob štirih pride, ali bi ne bili tako dobri in prišli pozneje?“

Z gesto neprisiljene prijaznosti je odgovoril fotograf udano:

„Na vsak način pridem. Naš list polaga mnogo na to, da se dobi slika prvega naših lirikov, da vidijo čitatelji njegovo lice. Čast mi je, da pridem pozneje. Klanjam se —“

Gospa Špelica, kuharica „v civilu“ se je priklonila s celo težo gornjega telesa globoko in posebnim ponosom. —

Komaj je fotograf odšel, se je površno opravila in odhitela k prvemu založniku modernega pohištva in komaj je prestopila vrata trgovine, že je v eni sapi naročila: „Eno pisalno mizo, en naslonjač in par stolov mi pošljite takoj na moj naslov!“

Ponižnosti vajej trgovec ji odvrne ljubeznivo:

„Pa, gospa, prosil bi, če...“

„No?“

„Če bi bili tako ljubeznivi in bi nekaj...“

„Vi, jaz nisem tega vajena... Razumete?“

Če Vam ni vseč, grem drugam. Moj mož je dobil nagrado za eno pesem celih 4000 kron in danes ga hočejo na vsak način slikati in je moja želja, da na sliki sedi pri novi pisalni mizi...“

„Oprostite, milostljiva! Me niste razumeli; hotel sem reči, če bi nekaj časa počakali, da bi se vse naročeno blago naložilo.“ —

Kupčija gotova.

Joško Dolinar je bil čisto iz sebe. Bil je vedno bolj in bolj prepričan, da je nosilec prvega darila in sedaj, ko je sedel za novo pisalno mizo in čakal, kakor da bi sedel na iglicah, fotografa je njegova domišljija priromala na zenit.

Prišel je fotograf. Imel je mnogo posla, predno je končal svoje delo.

„Hvala, gospod Joško Dolinar v imenu uredništva „Mlade Setve“ —, slika bo izborna, pride na prvo mesto!“ je rekel fotograf, se priklonil in oddrsal iz

sobe.

Medtem je Joško alarmiral vse svoje znance in prijatelje na prihodnjo številko „Mlade Setve“ in ko je izšla, sta si kupila Joško in Špelica vsak po eno številko.

Hlastno sta prelistavala list za listom, čitala imena navzgor in nazdol, gledala slike, inserate, platnice: nikjer nič.

Ko je prišel v pisarno, je videl v vsakem kotu režečo masko in hudomušno roganje tovarišev, katere je pred njegovimi očmi sam zlodej pomnožil s kvadratom.

Jezen in razburjen je hitel v uredništvo, se skregal z vsemi in razložil storijo s fotografom.

Tam so mu pa razodeli možnost, da ga je najbrž nekdo grdo potegnil.

Iz uredništva je odšel k zdravniku, ki je imel nekaj smisla za njegovo situacijo ter mu odredil enomesečni odmor „vsled prenapetih živcev“.

Tako mu ni bilo treba iti cel mesec v urad; med tem časom pa je sprevidel, da ni in ni za pesmi rojen. Zažgal je vse, kar ga je spominjalo na to žalostno preskušnjo.

Pisalno mizo je proti odškodnini sprejel trgovec nazaj.

Fotograf pa je ostal neznan.

Tako je gospod Joško Dolinar končal svojo žalostno pisateljsko karijero.

ščino vlada. Država smo mi ljudje, mi državljani tvorimo državo, ki jo priznavamo in kateri želimo popolno, pravo svobodo. Da bi se pa gotovi ljudje, ki od danes na jutri sede na ministrskih stolčkih, poigrali z ljudsko svobodo kakor s krogli na biljaru, pa ne moremo dopustiti, smo preveč svobodoljubni. Svoboda pa je nemogoča, dokler se vsepovsod ne prizna človekovo dostojanstvo. Človek je — človek. In da razume vsak človek to sveto dejstvo, mora gledati na to, da se osvobodi od predsodkov, neznanja, fraz in praznega govorenja. Če bi ta misel prekvasila vsa tri plemena naše države, potem bi tudi državniki bili ljudje, ki bi milijone svojih sodržavljanov smatrali za ljudi!

Glose o politiki.

V zadnji številki smo govorili o politični vzgoji našega ljudstva. Članek vsebuje novi program našega lista, program, ki se da izraziti z eno besedo: delo. Da si bomo o politiki na jasnem, bomo od časa do časa razpravljali o politiki stvarno in splošno ter odpiramo s tem nekako politično šolo za naše čitatelje. Za danes si oglejmo politiko kot tako. Besedo „politika“ rabi danes lahko vsak državljan, ki zna govoriti. Dnevno čitamo o politiki države, o politiki strank in posameznikov, čujemo, da reče sosed k sosedu: „To je njegova politika“ ali „razumem njegovo politiko“ itd. Časopisje govori o notranji in zunanji politiki, o agrarni politiki, o socialni politiki, o šolski in cerkveni politiki, o carinski in sploh finanjski politiki itd. itd.

Beseda sama na sebi je grškega izvora in se izvaja od „polis“ = mesto. V starem veku je skoro vsako mesto bilo država za sebe; kolikor mest je bilo, toliko držav in na ta način se je začelo administrativno vodstvo in sploh uprava teh „držav“ imenovati — politika, kar se je ohranilo do danes in menda do konca sveta. Tudi mi imenujemo delo, ki se vrši po gotovem načrtu za notranjo in zunanje ureditve države, politiko. Po tem prvotnem pomenu besede — se je pojm politike s tokom časa razširil do današnje oblike in pomena. Danes se imenuje politika delo strank, ki se borijo za to, da bi vzeli državno upravo v svoje roke in vladali po svojem programu; vsledčesar nastane med posameznimi strankami politična borba in stranke same nosijo naziv „politične stranke“.

Politika, kakor smo jo sedaj opisali se torej tiče v splošnem javnega življenja. Kakor tu, tako je lahko ista tudi last posameznika in ako tajoni nenadoma ubogati, pravijo, da si je na političen način pridobil bogastvo — ali po slovensko: na nepošten način. Takih primerov je dovolj.

Med ljudstvom samim ne pomeni politika nič lepega. Na nekem shodu sem celo čul, da je rekel sivolasni kmet zelo značilno: Politika je vlačuga. In res, če se ljudstvo govori o politiki, ono misli takoj na nekaj zvitiga; predstavlja si politiko kot nevarno zanjko, kot nekaj nevarnega, ne popolnoma čistega in poštenega — skratka: pod politiko razume ljudstvo vselej nekaj nepoštenega.

Ljudstvo ima zelo bistro pamet. Ono razlikuje zasebno moralo od morale držav, narodov, plemen, razredov, strank itd. O tem kočljivim vprašanju bomo govorili drugič obširneje.

V naslednjem podam par misli, ki niso med seboj v zvezi, pač pa bodo dobro služile za premišljevanje o politiki in njenem pomenu za slovensko ljudstvo.

Popolna svoboda je nemogoča, ako vsi ljudje in povsod ne priznajo dostojanstva človekovega. Nas mora vse prežeti misel in prepričanje, da smo ljudje vsi. In da se bomo enkrat prepričali, da smo res ljudje, vredni tega imena, naj se vsak izmed nas potruži, da postane — človek.

Bukov gaj.

(Spomladanska fantazija. Spisal Skušalov Franček.)

O bukov gaj tam za našim mestom, koliko skrivnosti hraniš ti za mene! Kadar šetam sam, ubogi samec, kateremu je zvesta samo smola — med košatimi bukvami z zrezljivimi debli, polnimi raznih src in črk, takrat sem, rekel bi srečnejši od naše Zlatke, ki rada zahaja v bukov gaj, menda nabirat rožic, menda poslušat ptičje petje in brenčanje spomladanskih hroščev.

Interesantno dekle je naša Zlatka. Če bi jo sodil po zlatih laseh, bi jo imenoval „Zlata“, če bi jo sodil po očeh, bi rekel, da bi zapeljala ves moški spol, tako zapeljivo gleda in sladko naivno kot nedolžnost otroka; če bi hotel opevati njene zobe, moral bi imeti harfo pevca z Libanona; če bi hotel opisati skrivnostni izraz njenega ličeca, moral bi rabiti primeri iz Rafaelovih slik; in če samo pomislim na njene ustne — kakor dva rubina — žarijo in vabijo človeka, da bi jo poljubil, če pa slišim njen glasek, ne maram več za ptičje petje... (Hudomušneži pa pravijo, da je njen glas kakor velikotedenski ropotec.)

Pa boste rekli, kaj nam govori o Zlatki, ko jo začel z bukovim gajem?

Naša doba zahteva moč dela in hotenja. Le skupno delo za blagor države, skupno delo posameznikov za splošno blaginjo nas bo prevedlo iz kaosa sedanosti. Nad nami leži kakor težka megla bolezen mas: brezbriznost. Vsak se naj sam potruži, da nekaj res stori za skupnost, če že ne more z drugimi skupaj delovati za obči blagor. Uveljaviti bi bilo treba enkrat že veljavno parolo, da nikdo ne živi samo za sebe! Delovanje sveta sloni na raznih društvih, organizacijah, velikih in malih. Le organizacija zamore dati človeku ono svobodo, katere sam ne more nikdar doseči. Prava svoboda pomeni skupno delo, delo s soljudmi za skupni blagor. Če vzamemo natančno, je privatna in javna korist navezana na solidarno delo s soljudmi. Poštenjak je, kdor dela za dobrobit svojih soljudi, nepoštenjak pa, kdor išče le koristi za sebe. Na ta način so svojemu dostojanstvu dolžni, prevzeti naše blaginje svojih soljudi, svojega bližnjega.

Kmet je svojčas bil na glasu, da je od vseh stanov najbolj svoboden; vendar osamljenemu ne koristi njegova svoboda, on pravzaprav ni svoboden, če je osamljen. Svoboden postane še-le, če se organizira s svojimi sosedi v svrhu dosega skupnih ciljev.

Za danes naj to zadostuje. Ob priliki bomo podali nove misli in osnutke in prosimo cenj. sotrudnike, naj nam v smislu teh odlomkov pošljejo članke in kar bo porabno priobčimo in pride vse na vrsto. Le tako lahko ljudstvo politično dobro izobrazimo.

Politične vesti.

Jugoslavija. Odstop ministra Draškovića — je predmet najživahnejših diskusij v listih vseh strank. Njegov odstop se motivira različno; eni pravijo, da je šel radi „Obznane“ drugi radi nesoglasij med njim in min. predsednikom Pašićem, tretji pa, da je s pomočjo intrig zapustil svoje mesto. — **Stjepan Radić**, znani prekucuh in utopist še ni šel v Beograd, da se udeleži debate v plenumu konstituente. — V plenumu konstituente se bo te dni začela glavna debata o ustavnem načrtu ki bo dobil svojo pravo obliko. Vse stranke — kakor vladne, tako tudi opozicijske bodo napele vse svoje moči, da uveljavijo svoje zahteve. Po stanju razmer je čisto lahko mogoče, da bo opozicija tako močna, da bo vladin ustavni načrt če ne bo splaval po vodi, s par glasovi večine, kar bo ugledu države na zunaj neizmerno škodilo. — **Muslimanski poslanci** iz južne Srbije, 14 po številu so se odcepili od demokratske in radikalne stranke in ustanovili lasten klub. Poučeni krogi zatrjujejo, da je to delo ženijalnega Stojana Protića, ki želi sestaviti kar najmočnejšo opozicijo proti vladi. — **Boljševikom** diši Romunija in Jugoslavija. Po poročilih ruskih listov stoje na rumunski meji rdeče čete v moči 21 pehotnih in 8 konjeniških divizij. Sodi se, da so te čete namenjene proti Romuniji in — nam!? **Kancelarparagraf** je poleg famozne „Obznane“ in zakona o „radu in redu“ — nekaj jakobinski osnutek, produkt kulturno-bojnih tendenc vladajoče klike, ki kaže svoj „demokratizem“ v omejevanju osebne svobode lastnih državljanov. Pameten človek in najsij je te ali one stranke, ne more takih odredb odobravati. S takim delom se ruši avtoriteta države na zunaj in znotraj! Mesto da bi zidali, pa podirajo. — **Najvažnejši vnanjepolitični dogodek** je prihod italijanskih delegatov v Beograd, da sklenejo z Jugoslavijo trgovsko pogodbo. To bo prva redna trgovska pogodba, katero bo

sklenila naša država. Kot zastopnika Slovencev pogajanjih z Italijo je imenovala naša vlada g. dr. Žerjava. Ta pogajanja bodo zelo važna ne samo v trgovskem, ampak tudi v političnem oziru, ker bo morebiti mogoče doseči pri tej priliki kakšen mal političen uspeh v prilog Slovincem v zasedenem ozemlju. — **Dr. Anton Korošec** je imel v ustavni debati velepomemben govor in odkrito povedal, kaj danes misli in hoče slovensko in hrvaško ljudstvo. Njegove besede so bili kakor udarci težkega kladiva na glave tistih prodanih slovenskih poslancev, ki za sramotno ceno prodajajo avtonomijo (samoupravo) slovenskega ljudstva. Dokazal je, da je edino centralizem oni čutni odpor proti srbskemu delu naše domovine, kajti 99% slovenskega in hrvaškega ljudstva je proti centralizmu. V svojem govoru je poudarjal nujno potrebo socializacije zemlje, industrijskih podjetij in velikega kapitala, s čim bi se odprla vrata gospodarski enakopravnosti v državi. — V nadaljnjem je naglašal potrebo občinske avtonomije ter obrazložil zahtevo pokrajinske samouprave, rekoč: „Srbsko pleme nam odreka avtonomijo radi tega, ker se boji hegemonije v onih pokrajinah, kjer Srbi niso v večini. O taki hegemoniji pa ne more biti niti govora. Gotovo je, da bo Beograd mogel to preprečiti tudi v zgodovinskih pokrajinah. Le ako daste zgodovinske pokrajine, boste zadovoljili Hrvate in Slovence in zasigurali srbsko, hrvaško in slovensko bratstvo. Razdelitev državnega ozemlja v zgodovinske pokrajine je jamstvo ljubezni in sloge“. Jasno je, da bi se mučna plemenska nasprotstva ublažila s pametnim sporazumnim delom, če bi se prisodilo posameznim plemenom njih zgodovinske pokrajine. — Nato je omenil posledice žalitve katoličanov in že omenjeni kancelarparagraf in njegove posledice za državo. V interesu države je, da se da katoliškemu življu popolna svoboda. — Danes pa, ko vsaka beseda proti sistemu znači separatizem in protidržavnost, akoravno bi mogli vedeti, kako si morajo v zunanjem svetu predstavljati obstoj države, v kateri je po mnenju takozvani državotvornih strank toliko protidržavnih elementov. Mi vsi imamo enoskupno točko in ta je ljubezen do te zemlje, zato moramo delati na to, da pride do sporazuma, brez katerega ne more biti zadovoljstva v državi. Samo sporazum bo zadovoljil Slovence in Hrvate.

Austrija. V Avstriji je vedno živahnejša propaganda za priklopitev k Nemčiji. — Med stavkujočimi telegrafisti in vlado je dosežen sporazum. — Na Dunaju je začel izhajati „Koroški Slovenec“, list za politiko, gospodarstvo in prosveto. Izhajal bo vsako sredo. Naroča se pod naslovom „Koroški Slovenec“ Lidova knihtiskarna, Wien V., Margaretenplatz 7 in stane za Jugoslavijo celoletno 15 din., polletno 8 dinarjev in četrtletno 4 dinarje. List priporočamo našim rodoljubom v orientacijo razmer naših zasužnjenih bratov. — **Novo štetje časa** od 1 — 24 se upelje tudi v Avstriji od 1. junija naprej. —

Tedenske novice.

Čemu sedaj demonstracije? V Ljubljani so imeli, kakor poročajo razni listi demonstracije proti — davkom! Mislimo, da je to malo prepozno. Ko bi zaslepljeno ljudstvo ne šlo na lim raznim kapitalističnim

Zlatka in bukov gaj to sta sicer dve stvari, ali ena je z drugo v najlepši harmoniji...

Pravijo, da je april poln vseh muh. In ta presneti april si je izmislil sledečo komedijo:

Tistega popoldneva se je naši dobri Zlatki strašno mudilo od obeda. Kar izginila je. Da jo je srce vleklo v moj bukov gaj, sem še-le pozneje izvedel.

Nam je vedno zatrjevala, da je njene prijateljica rekla, „da je v onem gaju skrita njena idealna ljubezen“.

Po mehki pešpoti stopa trojica fantov, zadivljena v zeleno pesem bukovega gaja. Kar naenkrat se nekaj v grmovju zgane, mislili so da je srna, zajec, ka-li, pa so vidili na robu gozda v varnem kritju skrit parček. — Če kdo trdi, da je to bila Zlatka pa še kdo drugi, mu bom že pokazal, Zlatkaj lubi samo svojega fanta Drejkca; Zlatka ne hodi v bukov gaj, Zlatka ne pozna vseh uradnikov, Zlatka ne hodi v mesto po krivih potih, Zlatka ne, ne, ne...

Torej en parček je sedel v senci mladega bukovja in ves preplašen je onim trem obrnil hrbet... Takrat je bila tista ženska poosebljena zadrega, listala je neko knjigo, obrnjeno narobe, zardevala, prebledela, zopet zardela, si pripravljala visoko frizuro, kavalir pa je gledal v klijoci mah in mislil zelene misli, srce

pa mu je zvižgalo simfonijo o smoli... Enemu od onih treh, ki so videli vse to in slišali vse to — pa je ušlo iz srca kakor vzdih o „usodi“, ki mu je dala videti, česar uho ni čulo in oko še ni vedelo in srce še nikdar ni zaslutilo. — — — — —

O, lepi so spomladanski dnevi, lep in poln najlepših sanj je moj bukov gaj, kjer išče naša Zlatka svoje spomine. — — — Ko je prvič čitala mojo fantazijo o bukovem gaju, se je jezila. Pa kaj njena jeza! Saj se ne sklada z njo samo! Kajti njeno drobno srcece, sladko in nežno, kakor srcece golobice, je mislilo: to delajo iz ljubosumja, ker me imajo vsi radi. (Ko smo enkrat v intimni moški družbi debatirali o njenem srcecu, pa je eden najduhovitejših med nami našel med njenim srcem in mehkom vaške harmonike kuriozno harmonično podobnost.) Ali eno je gotovo: Ljubko dekle je, njene oči so kakor blisk, so pa obenem kakor šopek modrih spominčic, utrpanih ob potoku... Prepričana bodi, Zlatka, če zdaj, ko tisočim sporočam besedo: Kdor izmed vas je brez greha, naj vrže kamen na njo! — da ne bo priletel v tebe niti najmanjši kamenček...

O ti moj bukov gaj, poln skrivnosti in poezije, pribežališče ljubezni željnih src!

hujskačem in bi na dan volitev v konstituanto demonstriralo z volino kroglico, bi pač v pogledu davkov bilo marsikaj drugače. Bliža se čas novih demonstracij, ko bo slovensko ljudstvo — demonstiralo pri občinskih volitvah s kroglico v roki za listo mož krščansko-socialnega prepričanja. Občina je najmanjše upravno telo; če bodo občine v rokah poštenih, krščanskih mož, ne bodo okrajni zastopi nemčursko-samostojni, kar ne bo brez vpliva na pokrajinsko vladu! Čas teh demonstracij se bliža!

Zaplenjeni. Tudi zadnja številka našega lista je padla — kakor je videti po belih lisah v listu — v nemilost cenzurne oblasti. Čitačim ostalo časopisje iz raznih krajev naše države, kjer veljajo menda isti cenzurni predpisi, se nam zdi kaj čudno tako postopanje, ki meče na nas — v oči gotovih elementov — čudno luč, kar škoduje dobri politiki, katero hočemo gojiti. Pazljivemu in količkaj objektivnemu čitatelju, naših člankov bo pač jasno, da smo dobri državljani, samozidarjev, ki podirajo s svojim nedemokratičnim delom red v državi nam nobena cenzura ne „izpumpa“ iz želodca!

Grenzwacht-i oziroma njenemu gornjeradgonskemu dopisniku, ki se je blagovolil obregnuti ob naš članek glede naselitve Apačke kotline bodi povedano v tolažbo, da smo že storili primerne korake in pride naselitveno vprašanje (v ugodnem času) na merodajnem mestu v pretres, četudi se dotični brezimni dopisnik (nam je itak znan) postavi na glavo, ali kamorkoli hoče. Četudi bi ne prišli begunci ruskega naroda (vsaj v doglednem času) v poštev, ker se namreč niso naši državljani, imamo vendar dovolj primernih reflektantov, s katerimi bi se naselitveno delo sukcesivno lahko začelo. Kar se pa tiče „manjšinskega varstva“ in njegovih določb, pa smo Jugoslovani neprimerno taktnejši in tolerantnejši kakor germanski kulturonosci, ki so s svojim nečloveškim postopanjem nad koroškimi Slovenci ponovno dokazali, v čem obstoji njih kultura. Take golazni pa pri nas ne bomo gojili. — Značilen za gornjeradgonskega slinastega dopisnika pa je ton, s katerim se zaletava v naš predlog, katerega smatra kot neumno šalo, pa mu je vendar nelogično prisodil pomen; netaktne psovke pa, ki so zrcalo njegove individualnosti pa padajo nanj nazaj! — Kar pa zadeva naklado našega lista, pa naj pride gospod dopisnik enkrat v naše upravništvo, pa mu radovolje postrežemo s podatki o številu naših naročnikov, da ne bo prihodnjč vejal otrobe, ali se pa motil v številu naše naklade, če ga že tako interesira.

Občinske volitve. Zmaga SLS. Kakor posnamemo iz „Slovenca“ je naša SLS v Sloveniji dobila že sedaj nad 200 občin brez sovražnega odpora. V vseh teh občinah so nasprotniki bili raztepeni in razkropljeni tako, da niso mogli sestaviti niti kandidatnih list. Večjega zadoščenja SLS še ni doživela. Poročila iz drugih občin so pa tako ugodna, da gremo lahko z največjo samozvestjo v boj za druge občine. Naši pristaji vedo pač dobro, da so nasprotni stranke slovensko ljudstvo pri zadnjih volitvah v ustavotvorno skupščino pošteno potegnile; zato bodo pokazali pri občinskih volitvah, da slovensko ljudstvo obsoja centralistično politiko liberalcev in samostojnežev. Izprevidelo je, da je na občinah ležeče poročstvo samouprave slovenskega ljudstva in zato ne bo izročilo svojih občin strankam, ki prodajajo centralizmu življenske interese slovenskega ljudstva. Vrača se zopet prejšnja bojevitost v vrste SLS. Ljudstvo — zaslepljeno od liberalcev in samostojnežev — spoznava, da edino SLS resnično zastopa politične in gospodarske interese slovenskega ljudstva. Zato obrača hrbet kapitalističnim in laži-kmetiskim strankam in se trumoma vrača nazaj v tabor SLS. Našim pristajem v drugih občinah naj bodo dosedanjí uspehi plameneč poziv, da napno vse sile in izženejo iz naših občin prodano stranko samostojnežev, na kateri so naši liberalci stavili zadnji up. Slovenski kmet, želar, viničar kakor delavec, zavečaj se svoje dolžnosti!

Auto-vožnja iz G. Radgone v Maribor stane 100 K in iz G. Radgone do Sv. Lenarta 50 K. Tolko na znanje, ker smo zadnjič bili napačno informirani!

Obrtno nadzorništvo v Mariboru, ki obsega okr. glavarstva Maribor, Ptuj in Ljutomer, civ. komisarjat Murska sobota in obrtni oblasti mest Maribor in Ptuj se nahaja in sicer začasno v prostorih mestnega magistrata v Mariboru soba št. 6. Uradne ure so od 8 zjutraj do 2 pop. Vsi dopisi ali prijave, ki se tičejo gornjega urada in ki spadajo v istega delokrog, naj se odslej pošiljajo naravnost na gornji naslov.

Zamenjava kronskih bankovcev. Po informacijah finančne delegacije v Ljubljani se bo izvršila zamenjava kronskih novčanic v najkrajšem času ter so vse predpriprave že dovršene. Zamenjavali bodo davčni uradi.

Promet med Dunajem in Beogradom. Pogajanja za direkten promet med Dunajem in Beogradom so se končala ugodno. Prihodnji mesec se bržkone začne že redna parobrodna plovnica med obema mestoma.

Velika tihotapska družba prijeta. V Mariboru je policijski komisar zagrebškega policijskega ravnateljstva aretiriral na kolodvoru tihotapsko družbo iz Zagreba, kateri je načeloval bivši železničar Mate Tomljenovič. Kompromitiranih je več železniških uslužbencev. Ta družba je spravljala od poloma razna živila v Avstrijo, v Jugoslavijo pa posebno saharin, municijo, parfem in sploh luksuzno blago. Tomljenovič je prizadeval državi s svojim tihotapstvom večmili-lionsko škodo.

Velika tatvina blaga v Mariboru. Mariborska policija neprestano zasleduje družbo vlomilcev, ki so pred nekaj dnevi ponoči vlomili na zelo rafiniran način v veletrgovino z manufakturnim blagom Karola Worscheta v Gosposki ulici št. 10. Vlomilci niso v trgovino udrihi skozi glavni vhod, ampak so se poslužili stranskih vrat druge trgovine iz Jenkove ulice. Nemoteno so potem vlomilci zlagali blago in je odnašali. Spravili so se pa samo na drage svilnate predmete. Odnegli so 314 ducatov svilnatih robcev, vrednih od 130—500 kron in dalje 170 metrov naj-finejše svile. Tvrdka Worsche ima 122.757 kron škode.

Gornja Radgona. Mnogo je takih, ki imajo knjige tuk. bralnega društva izposojene že nad pol leta. Bralno društvo naznaja, da izposojevalci vračajo knjige, kakor jih hitro prečitajo in ne da bi knjiga romala od hiše do hiše. Knjige pridejo nazadnje takšne nazaj, da je niti ne spoznaš, da je knjigi podobna. Bralno društvo prosi vse, ki imajo izposojene knjige, da pazijo na nje in jih v najkrajšem času vrnejo.

Apače. Prejeli smo in priobčujemo: Poročilo glede mojega postopanja pri posekanju gozda in glede mojega nastopanja napram tukajšnjim Slovincem je tendenciozno izmišljeno in ima namen, izpodkopaviti moj ugled pri tukajšnjem prebivalstvu. Dr. Leopold Potzinger. — Priobčujemo dopis z opombo, da se nam zelo čudno zdi, kako se je moralo o g. župniku tako poročati, ko nam je isti znan kot narodno indiferentni župnik in poštenjak.

Ljutomer. Lani se je v trgu vršila velikanska manifestacija za Jugoslovensko Matico. Osnovni odbor je takrat rešil svojo nalogo sijajno, a pozabil je to kulturno delo razširiti. Ker bo kmalu leto minulo od te slovesnosti, bi bilo želeli, da skliče g. osnovni predsednik prav kmalu občni zbor, da bo začela podružnica s svojim nemarljivim delovanjem. Resni so dnevi, zato na delo za našo neodrešeno domovino.

Ljutomer. Dirkalsko društvo v Ljutomeru priredi dne 1. maja 1921 običajno konjsko dirko na Žrebarni pri Ljutomeru. Dirkalo se bo v kasutrabu s hitrimi konji amerikkanske pasme iz kmetske reje okraja Ljutomer. Podrobnosti so razvidne iz lepakov.

Na Kamenščaku pri Ljutomeru je umrl po dolgi in mučni bolezni Iv. Kavčič, posesinik in mnogoletni cerkveni svečar. Rajni je bil zelo postrežljiv proti vsakemu in zabaven v družbi. Naj mu sveti večna luč! — V Ljutomeru je umrl g. J. Kendjer, vrvar. N. v m. p.!

Sv. Križ na Murskem polju. Tukajšnji telovadni odsek „Orel“ ponovi na splošno željo v nedeljo dne 24. t. m. v Slomškovi dvorani zanimivo igranje „Ne pričaj po krivem“. Na sporedu je zopet petje in tamburanje. Prijatelji orlovstva od blizu in daleč pridite v obilnem številu!

G. Avramović toži „Kmetijski list“. V Ljubljano je prispel predsednik zemljoradniške stranke dr. Avramović, da vloži tožbo proti glasilu samostojnih „Kmetijskemu listu“, ki ga je napadlo, da je kradel in imel radi tega opravka s sodiščem. Ker Avramović s sodnijo sploh še ni imel nič opraviti, se z zanimanjem pričakuje izid te pravde.

Pravice žensk v prestopnem letu. V anglosaškem narodu je po starem običaju ohranjena ženska pravica, da si v prestopnem letu poišče moža, ako prej ni bila deležna sreče, da bi ga dobila. Ako možki odbije žensko ponudbo, mora plačati znatno svoto ali dati njej velik dar. Na Škotskem je bil leta 1288. zakon, ki je dajal dekletom pravico, izbrati si moža. Tudi Francija je imela tak zakon. V Escanadi v Ameriki preskrbijo z vsem potrebnim mlada dekleta, ki si poiščejo v prestopnem letu moža. V Pittsburgu je društvo, ki vspehuje v prestopnem letu k možitvi.

Mrtva mati rodila živo dete. Pred nekaj tedni se je dogodil na ženski kliniki berlinskega vseučilišča dosedaj neverjeten in edini slučaj, da je mrtva mati šest dni po smrti rodila živo dete. Dogodek je sledeči: Na Potsdamerplatzu je avto povozil neko žensko in jo vlekel nekaj korakov za seboj. Ženo so prepeljali v bolnico, kjer je čez nekaj ur vsled pretresenja možganov umrla. Toda ker se zanjo ni nihče zanimal, so izročili truplo anatomskemu inštitutu. Čez šest dni je znani profesor dr. Strauch seciral truplo in se skupno s svojimi kolegi začudil, da je v ženi, ki je bila v najvišji stopnji nosečnosti, dečje srce še bilo. Naravno, da je takoj navadno seciranje ukinil in izvršil umetni porod, in kmalu je prišlo na svet malo dete, popolnoma sposobno za nadaljnje življenje. Ta slučaj je edini v zgodovini medicine, in je največje čudo to, kako je moglo ostati dete šest dni brez hrane živo. Ta slučaj je zanimiv z medicinske, toda še zanimivejši s pravne strani. Vprašanje je namreč, če sme od sedaj naprej zdravnik dopustiti pokop noseče žene, preden ni izvršen umetni porod, ne da bi bil kriv, da je pustil pokopati tudi živo dete v nji. O tem vprašanju se je že začela debata v nemškem strokovnem listu.

Poročni par z 29 otroki. V Nemčiji se je pred kratkim ženin vdovec, ki je imel s prvo ženo 13 otrok, z vdovo, ki ji je zapustil njen mož 16 otrok. Tako ima ta poročni par na vratu 29 otrok.

Izleti v planine se skoraj začnejo. Vsakdo hoče porabiti svoj prosti čas ter iti v gore, da se razvedri, da pozabi na vsakdanjost. Zbirajo se v družbah, ugibajo kam in kako bi najboljše hodili, a nikdo ne ve pravega izhoda. Iz te zagate reši najboljši „Planinski koledar za leto 1921“ v katerem so natisnjeni vsi izleti ter je označeno, koliko časa se rabi za eno ali

drugo turo. Naroči se pri „Založništvu Plan. koledarja v Mariboru, Krekova ulica 5, I. nadst.“ Cena s poštino 21 K za komad ter je čisti prebitek namenjen za povečanje koč na Korošici pod Ojstrico. Planinci! Širite ta vaš koledar. Vsak član S. P. D. poseči takoj po njem, da s tem omogoči nadaljno povečano izdajo v letu 1922!

Kdaj je obljuba ženitve resna. Pred dunajskim sodnim dvorom se je vršila pretekli mesec zanimiva razprava. 21 let stari Franc K. se je zagovarjal radi zavedbe z obljubo ženitve. Že kot 19 leten mladenič je spoznal pri plesnih večerih neko kontoristinjco. Iz znanstva je nastala simpatija in nazadnje ljubezen. Staršem pa ona ni bila nič kaj povolji, ker bi jim bila bolj po godu manj izobražena ženska, ki bi znala dobro kuhati, šivati in gospodinjiti. Ta pa po njihovem mnenju ni znala drugo kakor dobro plesati in se sukati v pisarni. Večina takih mladenk mu je polagala na srce njegova mati, stopi v svojem 16. letu v kako pisarno in malo jih je med njimi, ki bi se učile v svojih prostih urah opravil, ki jih mora znati vsaka mladenka, ako hoče stopiti v zakon. Na prste se lahko preštejejo one, ki znajo kuhati, šivati, veziti ali gospodinjiti. Posledica temu je navadno nesrečni zakon. Mladenčič, ki je bil dovzeten za pametne nasvete svojih starišev, je obžaloval, da je obljubil deklici zakon. Začel jo je zanemarjati in se je ugičati, opuščal je sestanke in sploh ukini! ž njo korespondenco. Njena pisma, ki mu jih je pisala, ji je vračal neodprta. Ni nič posebnega, če se je revica sklenila maščevati. Hotela ga je prisiliti do zakona sodnijskim potom, češ, da jo je z obljubo zakona zapeljal. Pri sodni razpravi, ki je trajala celo dopoldne, je sodni dvor razsodil, da je ta obljuba zakona neveljavna, ker je ni smatrati z ozirom na njegovo mladost za resno. Sedaj pa vprašanje javnosti: V kaki starosti mora biti možki, da mu deklica lahko verjame?

Zvišanje poštnih pristojbin.

Po podatkih, zbranih v finančnem ministrstvu, znašajo vsi dohodki pošt v kraljevini komaj 40 milijonov dinarjev, dočim so izdatki, v katerih pa niso vračunane draginske doklade za pošto osobje, dvakrat večji. Ker se je tudi material v tem letu podražil, bi se v tem letu pokazal še mnogo večji deficit. Zato je pošto ministrstvo sklenilo, da od 1. maja t. l. zviša pristojbine na vse vrste poštnih službe za notranji promet, kakor sledi: Za pisma v lokalnem in daljnem prometu se plača do 20 g 50 par, za vsakih nadaljnih 20 g ali del istih še 25 par. Za odprto dopisnico 25 par, za dopisnico s plačanim odgovorom 50 par. Za tiskovine do 50 g 10 par, za vzorce blaga do 50 g 10 par, najmanj pa 20 par. Največja teža takih pošiljatev sme biti 500 g. Za poslovne papirje se plača za 50 g 10 par, najmanj pa 50 par. Tiskovine, vzorci blaga in poslovni papirji se smejo združiti v eno pošiljatev. V tem primeru znaša pristojbina za 50 g 10 par, najmanj pa 20 par. Neplačane in ne zadosti plačane pismene pošiljatev ostanejo neizpremenjene, t. j. zanje se plača dvojna pristojbina. Vse dosedaj navedene pošiljatev morejo biti tudi priporočene. Za priporočene se plača en dinar. Ta taksa se mora plačati pri oddaji pošiljatev. Pristojbina za pisma z označeno vrednostjo se lahko plača ali kakor pristojbina za priporočena pisma po teži, ali pa po vrednosti. V drugem primeru se plača za vrednost do 100 dinarjev 50 par, od 101 do 500 dinarjev en dinar, od 500 do 1000 dinarjev dva dinarja, dalje pa za vsak del te vrednosti še en dinar. Za avizo se plača 20 par. Ako se pošiljatev glasi za kraj, v katerem se pošiljatev dostavlja na dom, se plača za dostavitev na dom en dinar. Za pakete se plača pristojbina po teži in po vrednosti. Po teži se plača za paket do 5 kg pet dinarjev, od 5 do 10 kg deset dinarjev, od 10 do 15 kg petnajst dinarjev, od 15 do 20 kg dvajset dinarjev. Po vrednosti se plača do sto dinarjev 50 par, od 100 do 500 dinarjev 1 dinar, od 500 do 1000 dinarjev 2 dinarja. Največja teža sme biti 20 kg, največja vrednost 1000 dinarjev. Za denarne pošiljatev (denar in vrednostne papirje), ako so zaviti v paket se plača pristojbina po teži in vrednosti. Ako vrednost ne presega 1000 dinarjev, je pristojbina enaka pristojbini navadnih paketov. Ako pa prekorači 1000 dinarjev, se plača za vsakih 1000 dinarjev še en dinar. Za velike pakete se plača dvojna pristojbina po teži. V krajih, kjer se pošiljatev dostavljajo na dom, se plača za dostavitev dva dinarja, tam pa, kjer prebivalstvo hodi na pošto po pošiljatev, se plača 20 par za avizo. Vse te pristojbine se morajo plačati pri oddaji paketa. Z eno pošto nakaznico se sme poslati največ 1000 din. ter se plača do 25 dinarjev 50 par, od 25 do 50 dinarjev 80 par, od 50 do 100 dinarjev 1 dinar, od 100 — 300 din. 1½ din., od 300 do 500 din. 2 dinarja od 500 do 1000 dinarjev 3 dinarje. Za dostavitev na dom se plača za vsakih 50 dinarjev 20 par. Za povratni receptis se plača pristojbina en dinar.

Izmenjava eno- in dvokronskih bankovcev.

O tem vprašanju se je poslanec dr. Hohnjec dne 13. aprila na finančnega ministra obrnil z naslednjo interpelacijo:

Vprašanje o izmenjavi eno- in dvokronskih bankovcev ter o njihovi odtegnitvi iz prometa je v

naši državi na dnevnem redu že več kot eno leto. Ministrstvo financ je 1. jan. 1920 razpisalo natečaj za načrte za državni papirnat denar od 10 vinarjev, 20 vin. in ene krone. Kaj je s temi novimi bankovci, do danes ne znamo; znamo pa, da so stari eno-, dvo- in 10kronski bankovci že tako odgrnjeni in izrabljeni, da jih je veliko že razpadlo, — mnogo pa se jih z raznimi povezami komaj drži skupaj.

Prišlo pa so v vprašanju teh bankovcev še druge komplikacije, ki jih je povzročila naša finančna uprava. Finančno ministrstvo je 15. febr. 1921 izdalo naredbo: 1. Da ni edna državna kasa ne more sprejeti od enega plačnika pri enem plačanju več kakor 50 K v eno- in dvokronskih bankovcih. 2. Da se smejo sprejeti samo bankovci, ki so žigosani z žigom državnih oblasti, katere so za to bile pooblašene. 3. Da se naj bankovci, ki niso žigosani z nobenim žigom ali pa so žigosani z nesumljivo krivim žigom, odvzamejo ter s prinašalci vred odpošljejo pristojnim policijskim oblastim v svrhu kazenske preizkave. 4. Da se naj v najkrajšem času pristopi definitivni odtegnitvi teh bankovcev iz prometa, čim bo to mogoče.

Ta naredba je bila pogrešena v vseh točkah, edino zadnja točka je še dobra in hvalevredna ter je želeli, da se čimprej izvrši. Druge točke pa so vse neutemeljene ter so rodile slabe gospodarske posledice. Trgovska zbornica v Zagrebu je brzojavila v Beograd za pomoč. Prišel je odposlanec iz Beograda. Nato je bila, kakor poročajo hrvatski listi, ta naredba preklicana.

V Sloveniji pa nič ne znamo o tem, da bi ta naredba bila preklicana in postavljena izven moči. Zato pa tembolj čutimo njene škodljive posledice, ki se množijo in povečujejo od dneva do dneva. Te posledice težko občutijo kmet, obrtnik, trgovec, uslužbenec in zlasti tisti, ki živi od dne in vsakodnevnega plačila. Izplačilo se namreč ponajveč vrši v eno- in dvokronskih bankovcih, katerih pa se po vzorcu državnih uradov brani vsakdo, osobito trgovec in obrtnik.

Nedoumno je za vsakega državljana, kako more finančno ministrstvo odrediti, da smejo državni uradi take bankovce sprejemati samo v količini do 50 K, ko je vendar država dolžna sprejeti vse take pravilno žigosane bankovce v neomejeni količini. Docela je tudi neupravičena odredba, da se smejo sprejemati samo bankovci, žigosani od državnih oblasti, ki so bile za to pooblašene. Saj je vendar finančna uprava sama svojčas izročila žigosanje starih avstro-ogrskih bankovcev ne samo državnim uradom, marveč tudi občinskim oblastim in zasebnim denarnim zavodom. Ali so bankovci, žigosani z žigom občinskih uradov in zasebnih denarnih zavodov, neveljavni? In tudi o tem je finančno ministrstvo menda podučeno, da so se najrajši potvarjali ravno žigi državnih uradov.

Ker je vsled neosnovane naredbe finančnega ministrstva in vsled raznih nasprotujočih si poročil o izmenjavi eno- in dvokronskih bankovcev in njihovi odtegnitvi iz prometa v denarnem prometu zavlada velika zmeda, ter gospodarska škoda narašča dan za

dnevom, sem prisiljen, da vprašam g. finančnega ministra:

1. Ali je voljan naredbo z dne 15. februarja 1921, katere po poročilih časnikov ne velja več za Hrvatsko, takoj razveljaviti tudi za Slovenijo?

2. Ali bo takoj vse ukrenil, da se kolikor najhitreje izmenjajo stari eno- dvo- in desetskronski bankovci ter ukinejo iz prometa?

3. Ali je voljan to izmenjavo izvesti tako, da ne bodo oškodovani kmetijski, delavski, obrtniški in sploh vsi delavni sloji našega ljudstva, katerih vobče ne zadene nobena krivda na tem, da so v prometu tudi krivo žigosani bankovci?

Advokat

dr. Kimovec

preje v Trstu

preselil je pisarno v

Maribor, Sodna ul. 14

POSOJILNICA V GORNJI RADGONI

r. z. z. n. z.

sprejema

hranilne vloge

ter jih obrestuje po

4 %

Obresti pripisuje brez posebnega naročila koncem junija in koncem decembra h kapitalu;

daje

posojila

na vknjižbo, na poroštvo, menice tekoče račune, vrednostne papirje, raznovrstne trgovske kredite, akreditive;

sprejema od svojih strank kot vloge hranilne knjižice in plačuje za nje terjatve drugih denarnih zavodov;

dela prošnje za vknjižbo posojil

brezplačno;

plačuje rentni in invalidni davek sama ter ga ne odteguje vlagateljem;

posreduje pri izmenjavi tujih

valut (tujega denarja),

vnovčuje čeke ter izvršuje vsakovrstna nakazila;

daje vsa v denarno stroko spadajoča pojasnila in kreditne informacije brezplačno.

Uradne ure vsak delavnik od 8.—12. ure.

Uradni prostori v lastni hiši, glavna cesta št. 14 ob kolodvoru.

Račun čekovnega urada v Ljubljani, št. 10.593. — Telefon št. 3.

Proda se

še dobro ohranjen koleselj (Kalesch-Wagerl). Cena 7000 K. Vprašati v upravnistvu „Murske Straže“.

Dva uradnika

lepe zunanosti in neomadeževanega življenja se želita vsled dolgega časa in morebitnih spomladanskih izprehodov seznaniti z dvema gospodinjicama. Ponudbe pod „Cvetoča spomlad“ in „Lepa bodočnost“ na upravnistvo tega lista.

Deske raznih debelosti, 3-80 m in 4 m dolge, late, tramiče, (Stafelne) roženice in tramovje, za mizarje, tesarje, stavbe in domačo rabo ima na zalogi **Gospodarska zadruga v Gornji Radgoni.**

Pristopajte k „Jugoslovanski Matici“!

Belo nemško **jedilno sol,**
v vrečah, **industrijsko sol,**
kakor tudi **sladkor, bučno olje**

itd. oddaja po najnižji ceni

Turdka Anton Tonejc in drug Maribor

Zahtevajte cene!

Proda se vinograd

v bližini Gornje Radgone in sicer gospodarska in viničarska hiša, 5 johov gor, 6 johov gozda za posekati, 5 polovnjakov vina letnika 1919 s sodi vred, 11 polovnjakov jabolčnika s sodi vred. Cena 215.000 kron. Vprašati v upravnistvu „M. Straže“.

Največja zaloga razno- vrstnih strojev

kot slamoreznic, reporeznic, alfa-separatorjev, čistilnikov (trijerjev), vejalnih strojev, viteljnov (gepelnov), mlatilnic i. t. d. pri

Gospodarski zadrugi v Gornji Radgoni

Najnižje cene!

Ogled zaloge prost!

Naznanilo!

Cenjenim gostilničarjem občin Gornja Radgona, Radenci, Mala Nedelja, Sv. Jurij ob Ščav. in Apače naznanjam, da sem

otvoril ZALOGO PIVA

Na razpolago imam vse vrste pivo. Najboljše črno marčno pivo 13 stopno, kakor pred vojno iz pivovarne Götz v Mariboru. Za shrambo piva imam dobro urejeno ledenico. Pivo se lahko dobi ob vsakem času. Vsem gostilničarjem zgoraj omenjenih občin se vljudno priporoča

Ivan Vaupotič, gostilničar, Gornja Radgona.